

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Horologivm Sacerdotale Sacerdotibus tam Ecclesiasticis,
quàm Religiosis, præsertim Neomystis Ordinem diei, &
praxes indicans Opera quotidiana exactè, sanctéque
obeundi**

Dirckinck, Johann

Coloniæ, 1690

De Sacramento Poenitentiaë.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50863](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50863)

DE SACRAMENTO
POENITENTIÆ.

CAPUT I.

Præstanda ante Confessionem.

§. I.

Monita.

Monitum I. *Sacramentum Pœnitentiæ est Fons ille, à Deo Ecclesiæ promissus per Zachariam Prophetam. c. 13. Fons patens habitantibus Jerusalem in ablutionem peccatoris. Si igitur delicto aliquo maculatus sis, accede & abluere. Ne tardes converti ad Dominum, & ne differas de die in diem; subito enim veniet ira illius. Eccli. 5.*

Monitum II. *Elige Conscientiæ tuæ Arbitrum stabilem, eumque magis pium, doctum, prudentem, cordatum & strenuum, Eligis in morbis Medicum expertissimum, in litibus Advocatum consultissimum, in navigatione periculosa Navarchum peritissimum, & anima morbos con-*

E 6.

trover.

trouersias, salutem minus experto Medico,
Iudici, Gubernatori credes?

Monitum III. Electo huiusmodi Ar-
bitro, velut Christi Vicario, totam con-
scientiam tuam aperi; & effunde sicut
aquam cor tuum; ut monet Ecclesiasticus.
Qui abscondit (extenuat, palliat, colorat)
scelera non dirigetur Proverb. 28.

Monitum IV. Eà contritionis amari-
tudine, doloris intensione, propositi firmi-
tate conscientiam emacula, quã passus
post moriturus & Iudici omniscio sistendum
id faceres: & in particulari expendi
emendationis media & occasionum fugam
& ut cordatum emendandi propositum de-
monstres in graviore delicto pœnam de-
sume, aut in relapsu sumendam statu-
oracionem, jejunium, eleemosynam, cilicium,
disciplinam, duriolem cubationem
&c. Regnum cœlorum vim patitur
Matth. 11. castiga corpus & in servitute
tem redige cum Doctore Gentium.

Monitum V. Peccata tua sæpius ex-
purgata, si non alternis diebus, saltem semel
iterumque in hebdomade, per singulas
enim exhomologeses auges gratiam, obtine
robust

robur contra tentationes. Neque tantum
 confitere labes, sed & labeculas, ut eò pu-
 rior ad puritatis fontem accedas: si enim
 sacerdotes Mosaici sacrificaturi quotidie se
 lavabant in vase aneo, ex speculis mulie-
 rum confecto, ut vel minimas labeculas ab-
 stegerent, quid faciendum incumbet
 Sacerdoti N. L. longè diviniora tracta-
 turo?

Monitum VI. Angustioris conscientia
 misericordiam Dei ob oculos ponat, seque
 ad fiduciam excitet. Semel suspiravit
 David, dicens peccavi, & statim Deus
 peccatum transtulit. Ingemuit & pectus
 percussit Publicanus multis criminibus
 obnoxius, & citò descendit justificatus in
 domum suam. Decem millia talenta de-
 bebat servus nequam, qui prociidens
 rogavit eum, & omne debitum dimisit ei.
 Mulier in adulterio deprehensa stetit
 tremens, dum accusaretur, & confusis
 adversariis, à damnatione eripuit eam.
 Magdalena pœnitenti, omnia scelera re-
 misit, ita ut miraretur Phariseus. Latro
 in cruce uno verbo emollivit viscera ejus,
 & statim paradisi particeps effectus est:

An non miserationes ejus super omnia op
ejus? Igitur: sentite de Domino in boni
Et facite fructus dignos poenitentia.

Monitum VII. Laxioris vero
justitiam divinam expendat: Et asp
I. stragem Angelorum quâ tot myria
ob unicum peccatum è coelo in infern
deturbati; non attentâ eorum multitu
ne, pulchritudine, laudibus aternis; qui
Deum affecissent, aut blasphemis in
num secuturis. Videat Adamum cum
ta posteritate ob pomi esum: è para
ejectum, jure regni coelestis spoliatum
numerâque mala inde secuta bella,
mortes, velut divina justitia executi
Consideret cataclysmum, exceptis
hominibus, totum orbem aquis suffu
tem. Sodomam Et Gomorrhâ cum
Et feminis, pueris Et animantibus
phureo igne deletam. Core, Dathan Et
ron, ob murmur contra Moysen Et
nem, terrâ dehiscente absorptos: Et
in infernum precipitados Et ad tan
divinorum judiciorum abyssum exp
scens dicat: Consiqe Domine timore tuo
nes meas, à judiciis enim tuis timu

terribilis es in consiliis super filios hominum: sed tamen justus in omnibus viis tuis, etiam dum unam cogitationem, unum dictum, factumve lethaliter malum, licet momentum temporis non excederet, aeternis inferorum incendiis plectis.

S. II.

Examen Peccatorum.

Premissa oratione & petitione luminis ad cognoscenda peccata, mente percurrere 10. Præcepta Decalogi, præcepta Ecclesie, peccata capitalia, sensus corporis, dies ab ultima exhomologesi transactos, & diei horas ab ortu diei ad occasum, loca item & personas cum quibus conversatus es, & facile in numerum & notitiam peccatorum devenies. Memoria gratiâ brevem attero catalogum.

Cogitationes.	Verba.	Opera.
Acediosa.	Adulatoria.	Acediosa.
Ambitiosa.	Affectata.	Avara.
Avara.	Amara.	Curiosa.
Blasphema.	Ambigua.	Frandulenta.
Curiosa.	Contemptiva.	Dubiosa

Cogitationes.	Verba.	Opera.
Dubiosa circa fidem.	Contentiosa.	Gulosa.
Fraudulente.	Contumeliosa.	Hypocritica.
Gulosa.	Exaggeratoria.	Indiscreta.
Invida.	Ficta fraudulenta.	Injusta.
Iracunda.	Factabunda.	Inobedientia.
Luxuriosa.	Imprecatoria.	Inordinata.
Murmuratoria.	Impudica.	Libidinis.
Odiosa.	Inconsiderata.	Otiosa.
Otiosa.	Instigatoria ad malum.	Partialia.
Pusillanimes.	Iracunda.	Prodiga.
Suspiciosa.	Irrisoria.	Presumptiosa.
Scrupulosa.	Furantia.	Quaestiosa.
Superba.	Mendacia.	Sacrilega.
Temeraria.	Mordacia.	Temeraria.
Vana.	Otiosa.	Vana.
	Superba.	
	Susurratoria.	
	Vana.	

In Sacrificio Missæ examina, utrum deliqueris defectu debite preparationis, examinis, contritionis, devotionis, attentionis, reverentia, observantia rubricæ

rum & ceremoniarum. Utrum defectus commissus, in tempore, loco, paramentis, corporalibus, lumine, ministro, lapide consecrato, mappis, in materia panis, vini, aqua, in obligatione celebrandi pro defunctis. Utrum gratiarum actio distracta, perfunctoria, nimis succincta, mensq; mox ad alia negotia aut colloquia deflexeris.

In Horis Canonicis, num deliqueris, omissione, permutatione, transpositione, distractione, decurtatione syllabarum, festinatione, defectu reverentiae, attentionis, decentiae situs, convenientiae loci & temporis; interpositione fabularum &c. omissione restitutionis partis fructuum ob neglectum officium.

In Administratione Sacramentorum. Utrum sincera fuerit intentio gloriae divinae & salutis animarum, an verò lucri temporalis. Utrum sacra Eucharistia distributa cum debita reverentia, devotione, promptitudine, oculorum custodia: utrum particula vel hostia ex negligentia delapsa & in tali casu rubrica servata: In confessionibus excipiendis, utrum defectus contigerit in scientia, potestate, prudentia,

P

Dirckind

orolog

Lecardot

dentia, modestia, interrogatione necessaria, vel superflua, instructione, libertate, monitione, laxitate vel rigore, observatione sigilli &c. Denique an in casibus difficilibus, absque consilio Doctiorum, in inspectione librorum, cum dubio absolverit.

In Cura Animarum dispice, num defectus fuerit in zelo, cura salutis animarum tibi commissarum, in administratione Sacramentorum, sublatione scandalorum, & peccatorum gravium, in explicatione doctrine Christianae, in ommissionibus concionum, vel preparatione, in reconciliatione dissidentium, in Celebrationibus Missae diebus festiuis, vel pro defunctis aut vivis: in communionem Parochianorum tempore paschali, collatione extremorum Sacramentorum. Num dederis malum exemplum, iram, odio, avaritiam, ebrietate, luxuriam, colloquiis praestitutorum Ecclesiae aut Prelatorum transgressione. Denique num defectus fuerit munditiei in templo, sacristia, Hierotheca, Altaribus, Reliquiis, corporalibus purificatoriis, mappis, vestibus &c.

sacris.
aliisq;
ex: offi

Seu

Lice
Anu

etiam
cibus

fontem
nialib.

variet
dies se

Lac
ex

I.
dam o

sacri

facris. Item in aqua lustrali, chrismate,
aliisq; ad usus sacros necessariis, ad que
ex officio obligaris.

§. III.

Fontes Lacrymarum.

Seu considerationes ad excitandum

Dolorem de peccatis.

Licet contritio & dolor de peccatis do-
lanum Dei sit; ea tamen ex parte nostra
etiam adhibitis considerationibus & pre-
cipibus procuranda esse: duplicem proinde
fontem subijcio, primum pro peccatis ve-
nialibus, alterum pro lethalibus, ut
varietas juvet, & per septenos hebdomade
dies seruiat.

FONS I.

Lacrymarum doloris & amoris
ex consideratione peccatorum ve-
nialium profluens:

VENA I.

Natura peccati venialis.

I. Expende: Peccatum veniale est que-
dam offensa Dei, est culpa, reatus, iniqui-
tas,

P
Dirckinck

orolog
Lacerdot

tas, impietas quadam, quam Deus aequus
 mus rerum estimator odit: odio sunt
 impius & impietas, quod non solum
 mortali, sed cum proportione etiam
 niali peccato intelligendum est.

II. Prima odii hujus divini causa
 contrarietas, repugnantia, oppositio
 dam Dei & peccati cujuscunque:
 enim Deus sit sanctitas essentialis, &
 prema puritas, nullam etiam minimam
 ferre potest impuritatem; longè min
 quàm soltenebras.

III. Hinc oritur, quod peccatum
 unicus & implacabilis Dei hostis, &
 lum illud malum quo destrueretur,
 strui posset: satiùsque foret ex
 etorum totum Universum annihila
 quàm vel unicum verbum otiosum
 ferri: majoris enim momenti est
 mum Creatoris malum, quàm maxi
 creatura.

Affectus odii & doloris.

QUanto igitur odio, Anima mea
 cata hujusmodi prosequenda
 dolore expianda! quo studio præca

da! cū præstet Angelos omnes interire
 universos homines damnari, omnes Bea-
 tos cælo ejici, omnes creaturas in nihi-
 lum redigi, quā unico peccato levissimo
 Deum offendi. Detestor mi Deus, omnia
 hæc peccata mea, propè innumera, & in-
 timè doleo, quod toties aliquid tibi dis-
 plicens perpetrârim.

VENA II.

Macula peccati venialis.

I. Peccatum Veniale est macula ani-
 ma, deformans & defœdans præcipuum
 ac pulcherrimum opus Dei, scilicet ani-
 mam justam: est velut ulcus in venusta fa-
 cie; est velut lutum in candida veste: est
 scabies & sanies purulenta stomachum
 aliis movens: quâ si mundari esset in tua
 potestate, nunquid statim velles?

II Tanta autem est hujus macule fœ-
 ditas, ut si, per impossibile, esset in Anima
 Christi Domini, privaret eam visione bea-
 tificâ, & humanitatem ejus cælo exclu-
 deret.

III. Imò si præditus esses virtutibus ac
 meritis Beatissimæ Mariæ Virginis omnis
 unquam

umq; Sanctorum, atque ex hac vita sangu
cederes unâ solùm peccati venialis exhib
culâ fœdatus, eamque per totam aetern non
tem retineres, nunquam admittereris Ephes
cœlestem gloriam. Quàm venenata q II
litas!

Affectus.

EXhorresce, Anima mea, & cave per se
unquam voluntariè ejusmodi ma muna
lam tibi affrices: adeò enim hæc D II
displicet, ut si vel per unam, omni usos e
hominum peccata impedire, omnes p tam
catores sanctificare, omnes damna ac in
cœlo posses invehere; Deus tamen prop specti
effectus adeò præstantes, in admissione quan
vel unici peccati venialis non præbe Et ta
assensum. Admirare & dole de tua tem
negligentia. affect
circu

V E N A I I I.

Malitia peccati venialis.

*I. Malitiam peccati hujus ex eo col
quod Christo Domino, mundissimo erga
puritatis speculo adversetur, ac dis
at, magni ei steterit, & pro eâ del
novi*

sanguinem pretiosum fuderit: ut scilicet exhiberet ipse sibi gloriosam Ecclesiam, non habentem maculam neque rugam.

Ephes. 5.

II. Tanta deinde eius est malitia, ut omnium Martyrum sanguis, omnium Confessorum lacryma & pœnitentia, omnium Sanctorum merita, & heroica facinora, per se sola sumpta, non sint sufficientia ad mundandum ab unica veniali labe.

III Ne ergo mireris Sanctos tantâ usos esse cautelâ, tantâ sensuum custodiâ, tam accurata presentia divina memoriâ, ac in omnibus operibus & verbis circumspeditione & vigilantia. S. Joannes Baptista quantus sanctus? in utero sanctificatus, & tamen in eremum secessit; Ne levi saltem maculare vitam fame possent. Loco affectûs, desiderium imitandi Sanctorum circumspeditionem excita, & attende tibi.

VENA IV.

Ingratitudo.

I. Considera ingratitude tuam erga Deum, qui omni momento novis, novisq; beneficiis te afficit; & tu loco
gras

gratitudinis tantum peccatorum venialium numerum. reddis, qui per vitam cursum fortè ascendit ad quinquaginta vel centum millia. O quale chaos!

II. Deinde ingratum te exhibes Christo Salvatori tuo, tum propter tot auxiliorum gratia, qua tibi promeruit, ac semper fert; tum propter alia beneficia innumera. Et tamen vide num sit creatura in mundum quam toties Et tam audacter offenderis idq; ex levisimis causis.

III. Ingratum denique te ostendis Spiritui Sancto, cuius templum, quod tu, pulveribus Et araneorum telis ac stiolis deturpas; idq; levissimis de causis sumpta ex rebus minimis occasione, scilicet propter respectum humanum, carnalium moditatem corporis, sensualitatem, et inriolam. Quantum dedecus! Doleas quod dore suffundere, quod res adeò vilius quam Deum curaveris; Et deinde peccatorum odium, sedula mortificationum sensualitatum demonstrare statue.

V E N A V.

Effectus peccati venialis.

I. Peccatum veniale cor hominis

create affigit, à perfecto Dei amore retrahit, dum charitatis fervorem imminuit, & unionem affectuosam anima cum Deo summo Bono suo impedit.

II. Deinde obscurat intellectum, voluntatem indurat, in virtutum exercitio alacritatem, in cultu divino gustum aufert, quemadmodum humor vitiosus in lingua gustum & delectationem ciborum. Opera bona minus Deo grata, minus meritoria reddit.

III. Denique peccatum veniale disponit ad mortale, veluti agritudo ad mortem; & potio occultè venenata disponit paulatim ad interitum; tum gratias divinis ponendo obstacula, tum Daemonis insultibus aditum patefaciendo, qui animam reperiens debiliorem, utpote ordinariis gratiæ presidiis destitutam, facile eam evertit. Unde gravem cujusdam Clerici aut Religiosi ruinam audiens eam non subito accidisse credas, sed sensim, à peccatorum venialium neglectu: sicut trabs à vermibus paulatim exesa, onere imposito, tandem repente corrui. Dole & te ut pupillam oculi custodi.

F

VENA

V E N A V I.

Pœnæ hujus & alterius vitæ

I. Expende pœnas in hac vita ob
niale peccatum à Deo inflictas. Moyses
Aaron licet magni Dei amici, tamen
diffidentiam, terra promissa ingressu
clusi sunt. Uxor Loth ob curiosita
oculorum in statuam salis conversa.
cum irreverentia arcam Domini tang
morte subitanè castigatus est: quis
paveat?

II. Bethsamarum quinquaginta
lia cum septuaginta Principibus
Arcam curiosius inuentes repenti
morte extincti sunt. David ex vanitate
subditos numerans, septuaginta millia
hominum excidio per pestilentiam,
Etatus est. Esaias Rex in thesauris
vanè sibi complacens, amissione bono
honoris, valetudinis & vitæ punitus
Quis non horreat?

III. Post hanc vitam verò, in judicio
particulari, austeriore vultu à Christo
Judice aspiciaris, ad beatificum Dei

Etum & amplexum non statim admitte-
ris, sed ad purgatorii ergastulum aman-
daberis. Ubi expendere: si aulicus tanto-
pere apprehendit, quod à Rege jubeatur
ex aula facessere: Si Nauta tam agrè
ferat, quòd peractà navigatione longè
portui appropinquans subita tempestate
repellatur in Oceanum: Si Filius nobilis
ita percellatur, quod ex longinqua pere-
grinatione redux loco paterni, materni-
que amplexus compingatur in carcerem:
quanto luctu & mœrore repulsam ex aula
cœlesti, à portu felicitis aternitatis, ab
amplexu divino amabilissimo tu feres?
Dole itaque, & cave tibi.

VENA VII.

Ignis purgatorii.

I. Apprehende vivaciter, Ignis pur-
gatorii flammam esse longè acerbissimas,
omniâque Martyrum tormenta & carni-
scinas multis passibus superare: est enim
idem ignis, juxta nonnullorum sententiam,
qui damnatos & demones cruciat, licet
Christi pari modo.

II. Deinde paucissimos esse scias, qui
F 2 absq̃

P

Dirckind

orologi

Lecidol

absque purgatorii pœnis rectè evolem
 caelum; ut patet ex Dialogis S. Grego-
 ex Historiis Ecclesiasticis certissimis,
 benè probat Bellarminus l. 1. de amissio-
 tia c. 13. Quomodo igitur laborandum
 ut sis è numero paucorum?

III. Noveris denique paucos esse
 parvo tempore, purgatorio detineantur
 aliquos certè compertum est, usque
 diem judicii ibidem permansuros, ut graviter
 quodam magno Prelato S. Ludgardo olim pe-
 velatum est, etsi is fuerit valde bene-
 Ecclesia meritus. Surius in vita. Quo di-
 ergo stupida es anima mea, ad fru-
 pœnas tam acerbis, quæ tam acrem
 sensum presentium centies minorum
 post verbum otiosum, post menda-
 jocosum, post vanitatem aut curiosum
 mox esses comburendus per carnificem
 nunquid abstineres? agnosce igitur
 in gravioribus suppliciis præcausasti?
 oscitantiam: dole, pave & cave.

FONS II.

Lacrymarum & doloris ex consideratione peccati lethalis profluens.

Si Sacerdos graviore aliquo delicto, quod Deus avertat, fortè maculatus sit hunc fontem adeat, atque ut abluatur perfectius, consideret aliquantulum, peccati gravitatem, ne objiciatur ei quod Deus olim per Jeremiam c. 8. locutus est: Nullus est qui agat pœnitentiam super peccato suo dicens, Quid feci?

VENA I. DOLORIS

Ex consideratione peccati, ut est offensa Creatoris.

Ingredere, Anima mea, penetrare mentis tue; atque ut majore compungaris dolore, expende, & oggere tibi ipsi. Quid feci? Ah! quid feci contra Creatorem meum, qui tanta pro me fecit: ipse me ex nihilo creavit; & ego ipsum pro nihilo offendi: ipse me ad imaginem & similitudinem suam fecit; ego imaginem illam delevi, & demonis similitudinem

indui: ipse mihi & anima potentia
corporis sensus largitus est, ego iisdem
suis sum, ut eum exacerbarem; ipse de
mundum hunc elegantem pro me cre-
dit, & ego, quantum in me fuit,
totum contra Conditorem converti. Quanta
malitia!

Affectus doloris.

PEccavi, Deus meus, peccavi
graviter Divinam Majestatem
offendi; sed vehementer contristor,
intimo corde doleo, atque affligor
infinito dolore dolere non posse, quod
Conditorem meum amantissimum
beneficentissimumque exasperarim; pro
nis mala rependerim; donisque tuis
opprobrium tuum abusus fuerim,
quomodo te placabo? quid faciam, ut
debita tanta dissolvam? Ecce me totum
offero tibi ad servitium perpetuum;
corpus & animam; vitam & omnia, quae
mihi sunt, libens offero, si habere
posses. O Deus propitius esto
peccatori!

VENA

VENA II. DOLORIS

Ex consideratione peccati, ut est
offensa Patris.

Quid feci deinde contra Patrem me-
um amantissimum, qui tanta mihi
beneficia prestitit? qui voluntariè verbo
veritatis me genuit; qui etiam non pe-
percit Unigenito pro sic genito, & cum
illo omnia donavit, sive quæ in terris, sive
quæ in cælis. Et ego vicissim quid feci?
instar Filii prodigi Patrem deserui, pro
bono malum reddidi, odium pro dilectio-
ne, obedientiam denegavi, monita sprevi,
mandata contempsi: verbo, ipse Patrem
se exhibuit mihi; sed ego non vicissim me
Filium. Quanta protervia!

Affectus Pudoris.

ET quâ fronte attollo oculos ad vul-
tum Patris tam boni, tam malus Filius!
pudet indigna gessisse genere meo; pudet
tanto Patri vixisse degenerem: pudet de-
seruisse paternam domum, dilapidasse
substantiam, esse pastum siliquis, conver-

fatum esse cum porcis. Confundor
confundor audire: Si ego Pater, ubi
honor meus? ubi amor? ubi timor?
reverentia & obedientia? Ô Pater
cavi in cœlum & coram te; jam non
dignus vocari filius tuus: fac me
unum de mercenariis tuis.

VENA III. DOLORIS

Ex consideratione peccati, ut est
offensa Redemptoris.

Quid feci contra Redemptorem
um, qui tanta pro me fecit &
stinuit? Quid gula mea intemperans
feci, nisi Redemptori meo fel & aceto
denuò propinare? Quid meâ superbiam
nisi ejusdem caput spinis iterum punge
quid feci proprio mei amore, nisi latus
latus ejus aperire? quid concupiscentias
meis, nisi dorsum ejus flagellis lacera
quid pravis actionibus & desideriis,
pedes ejus & manus clavis transfigere
meisq; peccatis iterum crucifigere Filium
Dei? Quanta crudelitas.

Affec

Affectus Amoris.

O Salvator mi! estne ullus homo in mundo, aut bestia, quam adeò graviter, tam saepe, tam protervè offenderim, atque te? prò pudor! ah! quâ ratione reconciliabor Tibi? Ecce ad pedes tuos mei causâ vulneratos cum Magdalena prosterno me, veniamque peto humillimè: utinam cum illa amoris & doloris lacrymas profunderem! & nunquam amplius peccarem! Amo enim te, Redemptor amantissime, purè propter te, quia bonus es, quia Deus es, & omni amore dignissimus. Obsecro igitur te, per cor tuum lanceâ transfixum & amoris vulnere saucium, transfige me, vulnera cor meum amoris tui vulnere tam valido, ut ardentissimè, & constantissimè deinceps te diligam, te quæram, te intendam, & à te non separer in æternum. Amen.

VENA IV. DOLORIS

Ex consideratione peccati ut est
offensa Domini.

Quid feci contra Dominum meum?
Contra Monarcham infinite Majesta-

F 5

tis?

tis? Ipse est Deus, ultionum Dominus,
 Judex justus & fortis, terribilis in con-
 siliiis super filios hominum: ideoque super
 omnia timendus: qui postquam occideri
 potest corpus & animam perdere in gehem-
 nam, & ego vile mancipium, abjectissimum
 servus spreui, offendi, irritavi in
 Deum & Dominum meum; dicens in cor-
 de meo, non requiret: qui tamen requirit
 omnia usque ad novissimum quadrante
 requiret, & retribuet abundanter super-
 entibus superbiam: requiret à redemptorem
 servitium; honorem & gloriam ab eo
 quem plasmavit. O Domine! si
 lese Majestatis capite plectuntur; quod
 supplicium divinam Omnipotentiam
 temnentium erit?

Affectus Timoris.

EXhorresco, Domine Deus magni
 & omnibus artibus contremisco,
 cogitans, quod tremendam Majestatem
 tuam ausus fuerim offendere vilis pul-
 culus, levi flatu mox dispergendus,
 minimè recolligendus. Paveo gehennam

paveo Judicis vultum ipsis quoque tremendum Angelicis Potestatibus. Contremisco ab ira potentis, à facie furoris ejus, à verbo aspero, à ventre Inferi, à rugientibus præparatis ad escam. Quis dabit capiti meo aquam & oculis meis fontem lacrymarum, ut præveniam fletibus fletum, & stridorem dentium, & pondus catenarum prementium, stringentium, urentium, & consumentium. *S. Bernard. serm. 16. in Cant.* Quæ omnia tormenta prorsus debita sunt peccantibus in Dominum talem, & Reis læsæ tantæ Majestatis.

VENA V. DOLORIS.

Ex consideratione peccati, ut est
offensa Dei.

Quid feci contra Deum meum? peccavi, & tibi soli peccavi, Deus meus, primum principium, & ultimum finem meum deserui. Peccavi contra Patrem, Filium, & Spiritum Sanctum, qui in suum me habitaculum elegit & sanctificavit: Peccavi contra infinitam Dei mei bonitatem qua tot beneficiis me cumulavit:

lavit: contra ejus charitatem, qua
 gratis dilexit: contra misericordiam, quae
 gratuito mihi peccata remisit: contra
 omnipotentiam quae in omnibus me adju-
 vat, conservat & sustentat: denique contra
 omnes ejus perfectiones peccavi, eas con-
 culcando, ut propriam meam & perver-
 sam sequerer voluntatem. O quam
 iniquitas!

Affectus Pœnitentiae.

Miserere mei Deus, & sana animam
 meam, quia peccavi tibi: non aver-
 tas faciem tuam à me, & ne declines
 ira à servo tuo, propter delicta mea
 deserendo, & æternum me reprobantem
 agnosco culpam, iniquè egi, fateor,
 pœnitet & pudet peccasse, non pro
 pœnam temporalem aut æternam,
 purè propter te Deum meum, summum
 optimum, maximum, quem super omnia
 diligo. Exitus aquarum deducant oculos
 mei, & lacrymis si fieri possit, etiam
 guineis genas rigent.

VENA VI. DOLORIS

Ex consideratione peccati, ut est
Læſio ſui.

Quomodo autem exprimam, quid fe-
cerim contra meipſum? Animam
erim meam culpâ occidi; gratiâque &
charitate ſpoliavi; Dei amicitiam perdididi;
coeleſtem hereditatem amiſi; meipſum
Diaboli mancipium reddidi; & reum per-
petui carceris infernalis conſtitui. Quis
unquam majori me odio habuit, quàm
ego meipſum? Quis unquam crudelior
mihi inimicus extitit, quàm peccatum
meum! ô miſerum me! quid feci? &
quid faciam ut amiſſa recuperem, &
damna reſarciam?

Affectus Reſignationis.

Doleo ex intimo corde, mi Deus, &
ideo ſolùm, quòd te infinitè amabi-
lem offenderim. In punitionem verò &
ſatisfactionem aliqualem pro peccatis me-
is accepto ex hoc momento, quidquid
adveſi per tuam providentiam mihi ac-
cidere voles, illudque lubens volens per-
feram.

feram : accepto labores & ærummas
 morbum & mortem corporalem ad
 tum & beneplacitum tuum. Domine
 hinc ure, hinc seca, modò in æternu
 parcas.

VENA VII. DOLORIS

Ex consideratione peccati, ut e
 læsio proximi.

Quid denique feci contra meos proxi
 mos? alios fortè injustitiã nonnullam
 affeci : aliis honorem imminui : aliis ex
 emplo haud laudabili fui : aliis irã, ali
 invidiã nocui Denique Ecclesiam ma
 trem meam contristavi, justos afflixi
 Angelos pacis ad planctum provocavi, &
 creaturis usus sum contra communem
 Creatorem. O quid faciam, ut omnino
 faciam satis. !

Propositum emendationis.

O Domine cum gratia tua vitam an
 reãctam corrigere firmiter statuo
 si quid aliquem defraudavi, reddo : ve
 niam erratorum à te & ab omnibus hu
 millimè flagito : mihi ab omnibus igno
 sci

Sci cupio; quemadmodum & ego omnibus
perlibenter ignosco; pro læsis à me, preces
ad Deum fundo: fœtorem vitiorum
meorum, boni exempli ac virtutum fra-
grantiâ depellere satago: *Tantum mise-
rere mei, Domine, quoniam infirmus
sum; sana animam meam quia peccavi
Tibi.* Psalm. 40.

Categoria malorum è radice pec-
cati lethalis pullulantium.

*Si tentatio vehementior te pulsaverit;
aut Caro, Mundus, Diabolusve te ali-
quando prostraverit; ex hoc, quod sub-
texo, Alphabeto, literam aliquam aut
titulum seriò expende vel pro horrore pec-
cati excitando, vel dolore.*

Peccatum mortale, opere, verbo, vel
concupiscentiâ perpetratum, tanta gravi-
tatis est & malitia, ut eam nullus homi-
num & Angelorum, sed solus Deus per-
fectè cognoscere valeat: est enim.

Adulterium, quo Anima fidem Deo
datam in baptismo, frangit: est apostasia,
seu defectio à parte Dei, & transitus ad
partes Diaboli.

Bara-

Barathrum est eterna damnationis
infelicitatis.

Contemptus est Bonitatis, & pulchritudinis infinita.

Destructio est omnium bonorum gratiarum
& gloria.

Expulsio est Spiritus Sancti ex anima
& diaboli introductio.

Fœditas est anima tanta, ut creatura
universa eam perhorrescat.

Gelu & frigus est lethiferum, ignis
charitatis extinguens.

Hostis est Dei capitalissimus, quo nihil
odit magis.

Inobedientia mandatorum Dei est iniuria
Regis aeterni: Ignominia Christi
quâ de novo quodammodo Barabba postulatur,
aut pro re nihili venditur.

Lepra est, imò latro anime, & laqueus
diaboli, quo homines velut aves incaute
sapiuntur & mactantur.

Mors est anima, quam solus Deus potest
resuscitare. Macula tam infamis
ut solo Christi sanguine queat abluī. Nil
certâ ratione infinitum, quia privatio
vatio Boni infiniti.

Nox est anima, caligo, tenebra egyptiacis densiores, quibus homo ita excæcatur ut precipitium non videat æternum.

Origo est omnium malorum temporalium & æternorum.

Privatio gratia: proditio in Deum, quâ homo arcem mentis sue Deo tollit, & in potestatem Diaboli transfert.

Quadriga Luciferi, quâ tot mortalium milliones deveci sunt & devehuntur ad orcum.

Rebellio adversus justissimam Dei voluntatem, & læsa Majestatis divina reatus.

Sacrilegium, quo violatur templum Dei, & in fanum ac speluncam diaboli convertitur.

Transgressio divina legis & Tyrannus ob synteresin.

Venenum, virus & vulnus animæ mortiferum: Vita non amplius Deo sed Diabolo.

Zizania ab inimico superseminata, in fasciculos colliganda & mittenda in ignem æternum.

O! que pestis! que malorum ilias! considera, trepida & formida.

FONS

F O N S III.

Lacrymarum Amoris & Doloris
Pœnitentis animæ, ad imitationem
rum verè pœnitentium scaturiens.

V E N A I.

Ad exemplum S. Petri Apostoli summi

I. **Q**uis dabit capiti meo aquam
oculis meis fontem lacrymarum
ut fleam die & nocte, ac peccata mea
deplorem? O Magister mi! ô Jesu bone
quid feci? quàm ingratum me tantis
beneficiis exhibui? quoties proposuisti
quoties sanctè promisti, potiùs in carcerem
& in mortem ire, quàm te Dominum
& Magistrum meum peccando desere
& tamen recessi à te, pravam societatem
non fugi, peccandi occasionem adii,
eheu! cecidi, & si non verbis; ac factum
te negavi, dum rei creatæ te postpositum
idque non semel tantùm, sed iterum
iterumque ac sæpius.

II. Heu! infelix ego peccator, quæ
nunc me vertam, nisi ad te, præceptor
amantissimum, cujus misericordiæ non
numquam

numerus, cuius bonitatis & clementiæ infinitus est thesaurus. Procido igitur pudore plenus ad pedes tuos sacratissimos, veniam & gratiam humillimè exorans. Ne, obsecro, avertas faciem tuam à me; sed respice in me illis misericordiæ oculis, quibus respexisti Petrum, & ille conversus ac pœnitens flevit amarè.

III. O si cum Petro possem indefinenter flere! ô si sanguineis etiam lacrymis peccata mea eluere liceret! Verùm cum id arido & petrâ duriori cordi meo non liceat: agnosco tamen & detestor malitiam meam, execror peccata mea, summèque de iis doleo, quòd summam Bonitatem tuam offenderim; emendationem firmissimè propono; ac te super omnia diligo: Domine tu scis, quia amo te.

V E N A . II.

Ad Exemplum Filii prodigi.

I. **O** Pater amantiissime! peccavi in cœlum & coram te: jam non sum dignus vocari filius tuus; fac me sicut unum de mercenariis tuis: ego enim sum ille inobediens & perfidus, qui con-

ita

tra mandatum tuum concupiscentiis me
 abstractus & illectus abii in regione
 longinquam, in regionem umbræ mortis
 ubi funes peccatorum circumplexi sunt
 me, & pericula inferni circumdederunt
 me. O quàm doleo! ô Pater mi! Ego
 sum belluo ille prodigus, qui substantiam
 meam dissipavi, gratiam tuam perdidici
 charitatem amisi, hæreditatem cælestem
 dilapidavi. O quàm crucior! Ego sum
 refractarius ille privignus, qui Patrem
 optimum malitiosè deserui, summum
 Bonum graviter offendi, in Benefactorem
 maximum ingratus insurrexi. O quàm
 abominor perfidiam meam!

II. Fateor, ô Pater! indignus sum
 qui vel oculos in cælum levem: verum
 tamen quo fugiam à facie tua? ubi
 abscondam ab ira tua? nunquid me
 Pater meus es tu, cuius miserationes
 continere non possunt; cuius pietas non
 quit concludi? Ego verò licèt filii nomi-
 ne indignum me reddiderim, agnosco
 men non alium Patrem, præter te Domine.
 Quare ad pedes misericordiarum tuarum
 curro; ante thronum gratiæ tuæ prostratus

acido; & per paternum cor ac viscera misericordiæ tuæ veniam flagito, & remissionem peccatorum meorum humillimè imploro.

III. O Pater piissime! ô misericordiæ abysse! miserere mei; ignosce delictis, parce peccatis, explica paterna viscera, & me si non ut obedientem filium, saltem ut pœnitentem famulum in gratiam recipere, & stolam primam & gratiæ vestem redde, anulum indissolubilis amoris restitue; osculo pacis & amicitiae immentem dignare! mihi enim, tibi adhære bonum est, & statutum firmiter, nunquam ampliùs à te separari in æternum. Amen.

V E N A III.

Ad Exemplum Mariæ Magdalene.

I. **O** Magister mi; Rabboni dulcissime & amantissime! ah! quàm me pudet ac pœnitet toties peccâsse! Te ego infelix deserui, fontem aquæ vivæ, fontem gratiæ & gloriæ, fontem omnis boni, torrentem voluptatis: & fodi mihi cisternas divitiarum, honorum, voluptatum, verè cisternas dissipatas, quæ con-
tinere

P

Virginal

orolog

Sacerdot

tinere non valent aquas. Jugum tuum
 suave, & onus leve mandatorum tuorum
 excussi, ac septem Dæmoniorum servituti
 me subjeci. O quam doleo & ave-
 sor stultitiam meam! quòd unquam
 sideraverim aliis placere, quàm tu.
 Quàm erubesco, quòd vilem creaturam
 magis adamaverim, quàm te amabile-
 simum meum Creatorem! O si tot lacry-
 mis, quot Magdalena, peccata mea de-
 rem! Sed ubi lacrymæ? ubi gemitus?
 singultus? ubi sensibilis illa cordis com-
 motio? Novi quidem, ô Domine, sensibilia
 cordis vulnera ad contritionem necessari-
 non esse, quæ potiùs in voluntate, peccata
 que propter Deum tam amabilem offe-
 sum, solida detestatione consistit: neque enim
 omnes tam profluos lacrymarum imbre-
 tam sensibiles cordis motus in promptu
 habent, nisi tu dederis: opto tamen
 hosce doloris mei testes, & tu nosse
 Domine, quanto opere eos desiderem:
 quorum defectu, culpas commissas
 detestor, ut vel sanguine, vel morte
 Deo meo tam bono illatam injuriam
 perem abolere.

II. Propono etiam firmissimè vitam meam omni vigilantia possibili emendare: malo vitæ, honoris & bonorum iacturam facere; potiùs omnes mortales etiam charissimos & potentissimos offendere; potiùs omnia, mundi, purgatorii & inferni tormenta, usque ad diem iudicii, imò in æternum sustinere; quàm denuò maiestatem tuam infinitam lædere. Cupio etiam bona & membra mea peccatorum adjumenta in pœnitentiæ instrumenta convertere: delitiæ & divitiæ non vitiorum deinceps, sed egenorum alimenta erunt: rebelle corpus jejuniis, ciliciis, flagris, aliisque pœnis castigabo & in servitutem redigam, ut serium pœnitentis animum & efficax emendationis propositum Deo meo magis demonstrarem: aut enim hic pœnitendum, aut ibi ardendum est.

III. Diligam te, Domine, fortitudo mea, & in signum amoris ad pedes tuos amore mei crucifixos supplex procido. Ah liceat eisdem cum Magdalena tenere, liceat os sacris admovere vulneribus, & osculum amoris pangere. Inveni quem diligit anima mea: hunc ego stringam
lacer-

P

Virtuosa

orologio
Lacerat:

lacertis, amplectar brachiis, tenebor
 nibus, nec dimittam, nisi benedixerit
 hi; dixeritque: Anima, remittuntur
 peccata tua, vade in pace. Amen,

VENA IV.

Ad exemplum Davidis pœnitentem

Psalmm quinquagesimum, per se
 dum modum orandi, supra pagina
 explicatum, ruminando, inharendo
 stendo singulis verbis aut sensibus, qu
 diu ad gustum spiritualem aut contri
 nem quidpiam occurrerit.

Miserere.

Ego miser peccator, ad misericordiam
 fontem recurro, culpam agnosco, misericordiam
 tum intelligo, ideoque supplex rogo
 Deus, *Miserere*, miseriæ meæ comp
 re, afflicto condole, Reo parce, er
 veniam indulge, pœnitentem in gratiam
 recipe, & pristinâ charitate complecti

Mei.

O Domine! sub ticeo nomen me
 quod peccando deleui è Libro vitæ
 in mortis libro adscripti. Ne ergo
 ras, quis ego sim, ne nomem meum

iram te commoveat: tantum *Miserere*
mei, confitentis peccatum, damnantis
 culpam, quærentis misericordiam; & pro-
 pitius esto mihi peccatori.

Deus.

Misericors & miserator Domine: non
 ausim dicere *Deus meus*, sed tantum
 Deus. Deum agnosco, meum quomo-
 do præsumere audeo: ego enim peccando
 te perdidit, malum amando à te elongavi:
 propterea quasi leprosus appropinquare
 non audeo, sed de longè stans, cum inti-
 ma devotione clamo: *Miserere mei Deus!*
Secundum magnam misericordiam tuam.

Magna vulnera, magnis remediis in-
 digent, magnus peccator magnam gratiam,
 magna miseria, magnam misericordiam opus
 habet: ut ubi abundavit delictum, su-
 perabundet & gratia. Quærant alii par-
 vam misericordiam qui ignoranter con-
 trahunt culpam; ego autem sicut graviter
 cecidi, ita etiam scienter peccavi, ac pro-
 inde misericordiam magnam requiro.
 O Domine! misericordia tua magna sit
 super me; quia non tantum magna est
 super cælos misericordia tua, sed &

G

mi-

misericiadiâ tuâ plena est terra. omni

Et secundum multitudinem miserationum tuarum dele iniquitatem meam. ut pa
Quon

O Pater misericordiarum ! multitudini peccatorum meorum , multitudine miserationum tuarum respondeat. Neque tantum tege , sed omnino dele iniquitatem meam quam scripsi è libro conscientiae meae , è Libro seu memoriâ tuâ. *Sicut vox tua dulcis in auribus meis : Ego sum ipse , qui deleo iniquitates tuas propter me , & peccatorum tuorum non dabor.* *Isaiæ 43.* Du
naret ,
decipe
runt
ut vid
Sunt o
meam
plitia p
quancis
gravite

Amplius lava me &c. Et pecc

Ah ! lava me , Domine , ego enim nutritabar in croceis & in purpura charitatis , amplexatus sum stercora , cavi , & peccata infamia : & in iis velut upupa , velut scarabæus me volutavi. Obsecro amplius lava me. Lava pedes depravatorum : Lava manus operationibus malis : lava caput à cogitationibus iniquis : lava corpus à corruptione carnis , lava oculos ab aspectibus secundis. Effunde super me aquam (Spiritûs Sancti) & munda me. Quâ
mox se
cavi , &
v
quâ
velut A
ns :
nsilen
dam in
& sp
nifest
ans. Ah

omnibus inquinamentis carnis & spiritûs,
ut partem tecum habere merear.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco.

Dum tentatio pulsaret, dæmon fasci-
naret, caro titillaret, species aliena me
deciperet, excæcatus fui, comprehende-
runt me iniquitates meæ, & non potui
ut viderem: peracto autem scelere, aperti
sunt oculi mei; & ecce, *iniquitatem*
meam ego cognosco, & quanta sit ejus ma-
litia penso, quantis bonis me spoliet,
quantis suppliciis obnoxium faciat, quàm
graviter Deum lædat, perspicio.

Et peccatum meum contra me est semper:

Quàm justa judicia tua Domine, qui
mox scelestos ultor à tergo sequeris: Pec-
cavi, & mox *peccatum meum contra me*
est, velut larva horrenda *semper*, diu
me territans: contra me est,
velut Accusator irata facie in reum fren-
dens: velut miles armatus in inermem
insiliens, velut fera immani rictu in præ-
cipitiam involans, velut Draco horrendis sibi-
s & spiris miserum circumplicans; velut
marnifex crudele supplicium *semper* inten-
dens. Ah eripe me Domine & libera me!

G 2

Tibi

Tibi soli peccavi.

Et si in proximum meum scandalo
injustitiâ graviter deliquerim, hoc tam
pro nihilo ducendum est, si cum offensa
ô Domine! comparetur. *Tibi soli pecca-*
quia tu solus mihi leges dare, tu solus
care & punire potes: *Tibi soli peccavi,*
do te solo conscio & inspectore scelus
travi, itaq; à te uno misericordiam pos-

Et malum coram te feci.

Malum hoc coram te Judice, Patre
Benefactore feci: coram infinita sapientia
tua, quæ me aspiciebat, coram infinita
charitate tua, quæ mihi indulgebat
ram omnipotentia tua quæ me tenebat.
Heu quanta ingratitude!

Præstanda sub ipsa Confessione
I. Accede ad sacrum tribunal
ad lavacrum Sanguinis Christi Domini
cum certa fiducia te in sanguine Agni
albandum, ac mundandum longè perfice
Naamo in Jordani flumine.

II. Deinde jam instar Filii proditoris
jam instar Magdalene, Petri &c. ad
cerdotis pedes, tanquam Vicarii Christi
procide & benedictionem pete.

III. Subjunge Confiteor, usque ad mea culpa inclusive, sub quo breviter actum contritionis renova. Deinde indicato ultima confessionis tempore peccata tua confitere. I. Humiliter, ea non excusando. II. Breviter, superflua non narrando. III. Sincerè, peccata non palliando. IV. Honestè & clarè, sufficienter explicando. V. Integrè, addendo numerum certum, vel si is nesciatur, verisimilem; ita ut nullum mortale, voluntariè omittatur: hoc enim grande fore sacrilegium, constat.

IV. Denique concludere verbis reliquis ex Confiteor. Vel subjungi poterit: De his & omnibus aliis peccatis meis intimè doleo quòd Dominum Deum summum bonum offenderim, ac firmissimè propono emendationem, petòque salutarem pœnitentiam & absolutionem. Sub qua, cogita animam tuam mundari pretioso Jesu Christi sanguine, cujus merita per Sacramentum pœnitentiae tibi applicantur & breviter actum contritionis renova. O Deus! propitius esto mihi peccatori. O quàm doleo, quòd te summum Bonum meum unquam offenderim!

G 3

Præstanda

Præstanda post Confessionem.

I. Pœnitentiam tanquam si ab ipso Christo Domino injuncta fuisset, libenti animo accepta, levissimamque reputa, ut est, si cum purgatorii, aut inferni periculo conferatur: ac proinde quamprimum potest, explenda est, gratiaque agenda, ut absolute beneficii, pro quo Sancti Patroni invitandi erunt.

II. Subjunge sequentem oratiunculam.

Sit tibi Domine obsecro meritis Beatorum, & rix semper Virginis, & omnium Sanctorum grata & accepta ista confessio, & quidquid mihi defuit, nunc, & de sufficientia contritionis, de puritate & integritate confessionis: suppleat pietas & misericordia tua, & secundum illam digneris me habere plenius & perfectius absolutum in cælo. Qui vivis & regnas, &c.

III. Denique tibi jam mundatum Christo dici cogita: Vade & jam amplius noli peccare.

VII. ALEXIPHARMACA

Seu media contra tentationes, præsertim carnales; velut totidem clypei contra tela Nequissimi ignea.

I. **E**st fuga: Fugite, ait *Apostolus*: *fugienda sunt itaque prava Societas, aspectus liberior, colloquia periculosa, conversatio proluxa, mansio cum sola, lectio obscæna, otium, intemperantia, convivium, saltus, contactus etiam manuum alienarum, ac demum alia quævis occasio.*

II. Præsentia Dei. *In omnia tentatione mox vivâ fide dic: Deus omnia cernit: vivit Dominus in cuius conspectu sto: iudex adest, qui eodem, quo pecco, momento velut Luciferum in Tartarum precipitare me potest.*

III. Frequens celebratio pia Missæ Sacrificii, *in quo Christum sumis omnis puritatis & sanctitatis fontem, Virginum sponsum, qui pascitur inter lilia.*

IV. Confessio crebra *eidem sacerdoti valde docto, probo, & prudenti facta, in qua, ut magis te humilies, minima etiam aperi, & singula distinctè explica,*

v.g. num primo momento restiteris, verò nec admittendo, nec repellendo quodammodo cum cogitationibus Inferi an denique voluntariè & plenè confiteris.

V. Oratio fervens, ac frequens singulari in Deum fiducia, & protectio quotidiana coram divina Majestate dicendo, te malle mori quàm fœdè fuverit etiam quotidiana commendatio & invocatio Beatissimæ Virginis Angeli Custodis, S. Josephi, S. Francisci Xaverii, aliorumve Sanctorum tate excellentium.

VI. Opera pœnitentiæ: qualis usus cilicii, catenule, flagelli, lecti duris, jejunii, orationis peractæ genibus, vel brachiis expansis in cruce ante Crucifixi effigiem. Hoc genus dæmoniorum non ejicitur nisi in oratione, & jejunio, & asperitatibus. Cum Apostolo castigandum & in tantum redigendum est, ne rebellet, recalcitret. Certum habere, corpus esse hostem tuum inferissimum, ac proinde luti tua insidiantem, ac proinde

industria domandum. Post lapsum verò
mox acerbam de te posnam sume, & in-
genti zelo vindica, ut hac ratione Deum
ac Sanctos, quos ante contristaras, exhile-
res: & contra demones, quos exhilararas,
contristes.

VII. Dum jam pulsari te sentis tenta-
tione, aut phantasiâ impurâ, impresso mox
cordi signo crucis, Jesum invoca, ut in
corde tuosit, ne tentationi succumbas, &
cum Augustino protestare: te malle mori
quàm fœdari & cutem manûs compri-
mendo, pungendo, constringendo, aliâve,
quam Spiritus sanctus suggeret, ratione,
corpori dolorem infer, quo voluptas retun-
datur: contraria enim contrariis cu-
rantur. Resistite Diabolo &

tugiet à vobis.

Jacobi c. 4.

Probet autem seipsum Homo.

Ecce ignis et ligna. Gen. 12

Men. Cause sainte

HOR

Præ
 I. F
 sacra
 sande
 nis e
 char
 tion
 orna
 sande
 veni
 viti
 præc
 prop
 emp
 nib
 spir